

„A osobę niepełnosprawną trzeba przede wszystkim dostrzec, zbliżyć się do niej i wtedy dopiero można zobaczyć w niej zwyczajnego człowieka, który tak samo jak my, ma uczucia, talenty, ambicje, różne potrzeby i bardzo chce, żeby go normalnie traktować” – Anna Dymna

Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami – święto obchodzone corocznie 3 grudnia, ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1992 roku (rezolucja 47/3) na zakończenie Dekady Osób Niepełnosprawnych (1983–1992). Tegoroczne hasło to: „Promowanie zaangażowania osób niepełnosprawnych oraz ich przywództwa”. Celem obchodów jest przybliżenie społeczeństwu problemów osób niepełnosprawnych, czyli tych u których występują ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu spowodowane obniżeniem sprawności fizycznej lub psychicznej, albo nieprawidłowości w budowie i funkcjonowaniu organizmu oraz pomoc we włączeniu tej grupy społecznej w społeczne życie. Obchody Dnia są również okazją do zwiększenia świadomości publicznej o korzyściach płynących z integracji osób niepełnosprawnych w każdym aspekcie życia politycznego, społecznego, gospodarczego i kulturalnego. 13 grudnia 2006 roku na 61 sesji Zgromadzenia Ogólnego została przyjęta Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych (rezolucja A/RES/61/106).

W myśl jej zapisów osoby niepełnosprawne mają prawo do: wolności i bezpieczeństwa, swobody poruszania się (w tym równego z osobami pełnosprawnymi dostępu do przestrzeni i budynków użyteczności publicznej, transportu, informacji i komunikacji), ochrony zdrowia, edukacji, życia prywatnego i rodzinnego oraz udziału w życiu politycznym i kulturalnym.

Często zdarza się tak, że gdy w pobliżu pojawi się osoba niepełnosprawna nie wiemy jak się zachować, więc by jej nie urazić, nie reagujemy na jej obecność wcale. Przede wszystkim należy pamiętać, że sam fakt bycia niepełnosprawnym nie oznacza, że osoba ta zawsze potrzebuje pomocy. Jeżeli znajduje się w przyjaznym dla siebie otoczeniu, zazwyczaj jest w stanie sama sobie poradzić. Swoją pomoc należy deklarować tylko wtedy, gdy wydaje nam się, że dana osoba sobie nie poradzi, ale przedtem należy ją zapytać, czy tej pomocy sobie życzy.

Nie rób żadnych założeń. Każda osoba niepełnosprawna jest świadoma na ile ją stać i jak wiele może zrobić sama, a kiedy musi poprosić o pomoc. Dlatego nigdy nie zakładaj, że ona sama czegoś nie zrobi, nie wykluczaj jej z działań. Jeżeli nie będzie mogła sobie poradzić, sama o tym powie.

Pomyśl zanim coś powiesz. Zawsze zwracaj się bezpośrednio do osoby mniej sprawnej, nie do jej towarzysza, pomocnika, czy też tłumacza języka migowego. Prowadź z nią normalną rozmowę, bo oprócz odmienności fizycznej, psychicznie niczym się nie różni od zdrowej osoby. Pamiętaj też o tym, że nie każdy jest zdolny udzielać odpowiedzi na temat swojej choroby. Może to stworzyć barierę psychiczną, bo poczuje się tylko przypadkiem z jakąś niepełnosprawnością, nie człowiekiem.

Bądź taktowny inicjując kontakty fizyczne. Wiele osób niepełnosprawnych utrzymuje równowagę dzięki swoim rękóm, dlatego też nie należy ich za nie chwytać, bo może to spowodować utratę równowagi, a w konsekwencji przewrócenie. Osoby niepełnosprawne traktują swoją laskę, wózek czy też skuter, jako część swojej przestrzeni osobistej, dlatego nie powinno się ich bez zgody właściciela dotykać. Z podobnych przyczyn nie należy głaskać po głowie takiej osoby.

Ważne jest też używanie określonej terminologii w stosunku do osób niepełnosprawnych. Nigdy nie mów "niepełnosprawny", "niepełnosprawni", "niepełnosprawne" lepiej dodać "osoba", "osoby". Dobrze jest mówić "osoba" z taką i taką chorobą. Unikaj też wszelkich przestarzałych określeń osób niepełnosprawnych.

Natomiast nie jest gafą żegnanie się z osobą niewidomą słowami „dobrze było cię widzieć” albo „do zobaczenia”; osoby niewidome często używają tego typu zwrotów.

Osoby poruszające się na wózku. Pamiętaj o tym, że osoby poruszające się na wózku są osobami, nie sprzętami, dlatego nigdy nie traktuj ich jak wieszaki do płaszcza, prosząc o potrzymanie, nie pochylaj się nad nimi przy podawaniu ręki. Podczas rozmowy z osobą na wózku najlepiej jest usiąść na krześle, aby być na jej poziomie, co pozwala na swobodny kontakt interpersonalny i wzrokowy.

Osoby niewidome lub słabowidzące są w stanie same poruszać się po ulicy, choć czasem korzystają z pomocy laski lub psa przewodnika. Bądź przygotowany na pomoc takiej osobie np. przeczytanie czegoś, ale tylko wtedy, gdy cię o to poprosi. Zanim nawiądziesz kontakt fizyczny z osobą niewidzącą uprzedź ją o tym, bo może się cię przestraszyć. Podaj swoje imię, a jeśli kontakt jest grupowy, to należy osobę niewidomą przedstawić wszystkim. Jeśli chcesz poprowadzić taką osobę, zaproponuj jej swoje ramię, zamiast chwytać ją za rękę. Jeśli jesteś zmuszony zakończyć rozmowę, powiedz o tym osobie niewidomej.

Jeżeli kiedykolwiek będziesz miał wątpliwości, co do tego, jak się zachować, czy też co powiedzieć osobie niepełnosprawnej – po prostu ją o to zapytaj!

<https://youtu.be/90YGkSe-Cro>

Niepełnosprawność jest określana jako długotrwały stan, w którym występują ograniczenia w funkcjonowaniu człowieka. W Polsce, co ósmy Polak jest osobą niepełnosprawną. Pierwsze przedszkola i szkoły integracyjne powstały w Europie w latach 60 ubiegłego wieku. W Polsce natomiast, 30 lat później. Obchody Dnia Osób Niepełnosprawnych przypominają nam, że niepełnosprawni są wśród nas, że mają takie same potrzeby jak my, że chcą być traktowani na równi z pełnosprawnymi osobami. Musimy pamiętać o tym, że nikt nie powinien czuć się atakowany i obrażany z powodu swojej niepełnosprawności. Pokazują nam również, że powinniśmy być wrażliwi na potrzeby osób niepełnosprawnych w pełni je akceptować i być otwartymi na wspólną pracę i zabawę. Niepełnosprawność czy inne "ograniczenia" nie są przeszkodami, by radośnie żyć, realizując swoje pasje. Powinniśmy pamiętać o tym przez cały rok, ale dzisiejsze święto to dobra okazja, by powiedzieć wyraźnie – społeczeństwo tworzymy my wszyscy, niezależnie od miejsca zamieszkania, wieku, wykształcenia czy sprawności.

Nasza szkoła przyłącza się do obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, życzymy wszystkim osobom niepełnosprawnym, a także ich rodzinom dużo siły i wytrwałości w pokonywaniu przeciwności losu.